

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR k Návrhu nařízení vlády o zajištění dodávek plynu
Č. J.	110/2022
DATUM ZPRACOVÁNÍ	25. října 2022
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Harnych
TELEFON	225 279 204
E-MAIL	jharnych@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) předkládá připomínky k Návrhu nařízení vlády o zajištění dodávek plynu.

KONKRÉTNÍ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1. Připomínka k § 2 odst. 2 písm. a)

Navrhujeme zpřesnit písmeno a) tak, aby bylo nepochybné, že povinnost dodávky dle písmene a) se vztahuje k odběrným místům uvnitř daného vymezeného území:

„podle § 19g energetického zákona povinen zajišťovat dodávky plynu v mimořádné tržní situaci za stanovenou cenu, a to do odběrných míst uvnitř vymezeného území držitele licence na distribuci plynu podle § 12a odst. 1 energetického zákona,“

Odůvodnění:

Přímo na úrovni předpisu je výslovně uvedeno, že písm. a) zakládá povinnost dodávky ve vztahu odběrným místům uvnitř vymezeného území a zachovává se tak princip teritoriality.

Tato připomínka je zásadní.

2. Připomínka k § 2 odst. 2 písm. c)

Navrhujeme vypustit písmeno c) pokud by tato připomínka nebyla akceptována tak, v ustanovení nahradit číslo „50 000“ číslem „150 000“.

Odůvodnění:

Pro stanovení počtu odběrných míst zákazníků není reálný důvod. Je na místě stanovit závazek plnit roli určeného dodavatele pouze pro DPI dodavatele, kteří již mají s universální službou zkušenosti. Navíc není v odůvodnění k nařízení vlády odůvodněno, proč byla zvolena právě hodnota 50 000 odběrných míst zákazníků jako správná pro poskytování univerzální služby.

Tato připomínka je zásadní.

3. Připomínka k § 2 odst. 2 písm. c)

Pokud nebude vyhověno připomínce č. 1, navrhujeme následující úpravu § 2 odst. 2 písm. c):

c) ke dni nabytí účinnosti tohoto nařízení v systému operátora trhu registrovaným dodavatelem plynu nejméně do ~~50 000~~ **150 000** odběrných míst zákazníků registrovaných v systému operátora trhu, **nejedná-li se o obchodníka s plynem podle písmene a) a ani o obchodníka podle písmene b).**

Odůvodnění:

Navrhujeme zvýšit hranici na 150 000 odběrných míst zákazníků, což představuje přibližně 5 % ze všech odběrných míst zákazníků v plynárenství.

Rozsah dodavatelů spadajících do kategorie dle § 2 odst. 2 písm. c) navrhujeme omezit po vzoru dle § 2 odst. 2 písm. b). V případě, kdy by nebylo toto omezení zakotveno, by fakticky postrádalo význam územní omezení zakotvené v § 2 odst. 2 písm. a), jelikož veškerí dodavatelé poslední instance mimo vymezené území by vždy byly zahrnuti do kategorie určených dodavatelů dle § 2 odst. 2 písm. c).

Tato připomínka je zásadní.

4. Připomínka k § 2 odst. 3

Navrhujeme následující zpřesnění odst. 3 a odst. 5:

" (3) Určený dodavatel plynu zajistí dodávku plynu do **odběrného místa každého zákazníka:**

- a) který jej o zajištění dodávky plynu požádá,
- b) spadá **ve vztahu k odběrnému místu** do kategorie zákazníků, pro které vláda podle jiného právního předpisu¹⁾ stanovila ceny plynu v mimořádné tržní situaci,
- c) splní věcné podmínky pro uplatnění stanovených cen plynu způsobem podle jiného právního předpisu¹⁾,
- d) nemá **do odběrného místa** pro období, na které vláda podle jiného právního předpisu¹⁾ stanovila ceny plynu v mimořádné tržní situaci, zajištěnou dodávku plynu od jiného dodavatele plynu, a
- e) nemá **ve vztahu k odběrnému místu** právo na zajištění dodávky plynu podle § 19g energetického zákona."

(5) Pokud zákazník podle odstavce 3 požádá určeného dodavatele plynu o zajištění dodávek plynu, sjedná určený dodavatel plynu se zákazníkem smlouvu o dodávce plynu nebo smlouvu o sdružených službách dodávky plynu **do odběrného místa vymezeného podle odstavce 3.**"

Odůvodnění:

Dosavadní právní úprava, jmenovitě pak vládní nařízení č. 298/2022 Sb., je postavena na regulaci cen na úrovni jednotlivých odběrných míst. Proto navrhujeme zpřesnění dvou odstavců § 2 tak, aby byl tento princip ostaven na jisto a respektován i v tomto vládním nařízení.

Tato připomínka je zásadní.

5. Připomínky k § 2 odst. 5

Navrhujeme následující úpravu § 2 odst. 5:

5) Pokud zákazník podle odstavce 3 požádá určeného dodavatele plynu o zajištění dodávek plynu, sjedná určený dodavatel plynu se zákazníkem smlouvu o dodávce plynu nebo smlouvu o sdružených službách dodávky plynu. Smlouva o dodávce plynu nebo smlouva o sdružených službách dodávky plynu podle věty první se sjednává na dobu ~~určitou v trvání nejdéle do konce mimořádné tržní situace, pokud o to zákazník podle odstavce 3 požádá, nebo na dobu~~ neurčitou s výpovědní dobou v trvání nejdéle 1 měsíc, která začne běžet od počátku měsíce následujícího po měsíci, ve kterém zákazník smluvní strana podá výpověď ze smlouvy. ~~Určený dodavatel plynu sjednává dodávku plynu za cenu plynu stanovenou vládou pro mimořádnou tržní situaci. Ve smlouvě podle věty první se sjednává způsob ukončení závazku k okamžiku pozbytí platnosti účinnosti nařízení, kterým vláda stanovila ceny plynu v mimořádné tržní situaci.~~

Odůvodnění:

Odůvodnění k vypuštění „určitou v trvání nejdéle do konce mimořádné tržní situace, pokud o to zákazník podle odstavce 3 požádá, nebo na dobu“:

S ohledem na skutečnost, že účinnost nařízení může být kdykoliv ukončena, považujeme za značně nežádoucí, pokud by v této souvislosti do značné míry neočekávaně mohlo dojít rovněž k ukončení předmětného smluvního vztahu se zákazníkem. To zejména s ohledem na možnost predikce doby trvání smluvních vztahů a tedy i predikce objemu komodity, kterou je nezbytné pro dané období zajistit. Nadto by tato dvoukolejnost, co se doby trvání smlouvy týče, měla za následek zvýšené náklady a pracnost spojené se systémovým nastavením a správou takovýchto smluvních vztahů.

Odůvodnění k vypuštění: „Určený dodavatel plynu sjednává dodávku plynu za cenu plynu stanovenou vládou pro mimořádnou tržní situaci.“:

Uvedené ustanovení považujeme za zcela nadbytečné, když uplatnění cenové regulace vyplývá již z § 19d energetického zákona, resp. Bude vždy vyplývat z příslušného nařízení vlády. Zvolená textace nadto může působit výkladové nejasnosti, zda se ceny plynu stanovené nařízením vlády uplatní jako maximální ceny či jako ceny tzv. fixní, od kterých se nebude moci obchodník odchýlit, a to ani ve prospěch zákazníka.

Odůvodnění k výpovědi: „zákazník smluvní strana“:

Navrhujeme, aby byly stanoveny shodné podmínky pro výpověď smlouvy ze strany zákazníka i dodavatele.

Tato připomínka je zásadní.

6. Připomínky k § 2 odst. 6

Požadujeme celý odst. 6 vypustit.

Odůvodnění:

Jsme toho názoru, že takovéto založení zcela nové povinnosti v rámci předmětného nařízení není možné a nemá oporu ve zmocnění vlády dle § 19d energetického zákona. Uvedená povinnost se vztahuje na zákazníky s odběrem plynu vyšším než 630 MWh, tedy zákazníky, kteří mají v řadě případů individuálně sjednané podmínky smluvního vztahu a neuzavírají smlouvy adhezním způsobem. Zveřejňovat všechny možné druhy smluv by bylo takřka nemožné a navrhovanou povinnost by tudíž nešlo naplnit. Navíc jsou často již dnes dodavateli plynu na svých internetových stránkách vzory jimi uzavíraných smluv zveřejňovány včetně

svých všeobecných obchodních podmínek. Od těchto vzorů je však možné se v konkrétních individuálních případech odchýlit, což by při povinnosti zveřejňování podle navrhovaného ustanovení nebylo možné dodržet.

Tato připomínka je zásadní.

7. Připomínka k § 4 odst. 2

Navrhujeme vypustit slova „ve kterém má Česká republika většinu hlasovacích práv plynoucí z účasti v takovém obchodníkovi s plynem a“ a slova „nebo jiný obchodník s plynem“ nahradit slovem „a“.

Úplné znění ustanovení:

(2) Povinnost nabídky plynu má obchodník s plynem, ~~ve kterém má Česká republika většinu hlasovacích práv plynoucí z účasti v takovém obchodníkovi s plynem a který má zajištěnou denní vstupní přepravní kapacitu pro dodávky plynu do České republiky pro rok 2023 ve výši nejméně 3 GWh, nebo jiný obchodník s plynem,~~ a se kterým Česká republika sjednala podmínky, za kterých dodá do České republiky plyn pro zajištění dodávky plynu pro určené dodavatele plynu.

Odůvodnění:

Navrhujeme upravit předmětné ustanovení tak, aby bylo zřejmé, že bez ohledu na vlastnictví obchodníka a další náležitosti je klíčovou podmínkou smlouva s Českou republikou pro zajištění tohoto plynu. Dostatečná přepravní kapacita je logickým doplňkem této smlouvy, která je nicméně určující z pohledu objemu zajišťované dodávky plynu.

Tato připomínka je zásadní.

8. Připomínka k § 4 odst. 3

Navrhujeme nahradit slova „pokynu České republiky“ slovem „smlouvy“.

Úplné znění ustanovení:

(3) Obchodník s plynem s povinností nabídky plynu je povinen zveřejnit na svých internetových stránkách množství plynu, které použije podle ~~smlouvy pokynu České republiky~~ nebo dohody s Českou republikou pro splnění povinnosti nabídky plynu pro zajištění dodávky plynu podle tohoto nařízení, a to v členění po jednotlivých kalendářních měsících období, na které vláda podle jiného právního předpisu¹⁾ stanovila ceny plynu v mimořádné tržní situaci.

Odůvodnění:

Připomínka navazuje na změny v § 4 odst. 2, kdy je klíčovým předpokladem smlouva (dohoda) s Českou republikou. Předpokládáme, že tato pak bude obsahovat všechny náležitosti a na rozdíl od použití slova „pokyn“ nebude dále nutné vyjasňovat, co je pod pokynem myšleno. Podmínky smlouvy jsou v tomto ohledu jasnější.

Tato připomínka je zásadní.

9. Připomínka k § 4 nový odst. 4

Navrhujeme do § 4 doplnit nový odstavec 4 v následujícím znění:

(4) Obchodník s plynem s povinností nabídky plynu má právo na náhradu škody, která mu vznikla v souvislosti s plněním povinností podle tohoto nařízení.

Odůvodnění:

Navrhuje se doplnění nového odstavce 4, na jehož základě vzniká dotčenému obchodníkovi s plynem s povinností nabídky plynu právo na náhradu škody pro případ, kdy při plnění povinnosti podle tohoto nařízení taková škoda vznikne. Toto doplnění je vhodné pro stanovení právní jistoty, že takového práva se lze domoci. Obecně máme za to, že nelze subjektům ukládat povinnosti, ze kterých by vyplývalo riziko vzniku škody bez související náhrady takto vzniklé škody. Proto navrhujeme doplnit ustanovení analogicky k náhradě škody u určených obchodníků, kterým toto vyplývá přímo z § 19f energetického zákona. Konkrétně se jedná se např. o případ, kdy by v průběhu trvání smlouvy s Českou republikou významně vzrostla cena na mezinárodních trzích, nicméně obchodník by se již zavázal dodávat za určenou cenu určeným dodavatelům.

Tato připomínka je zásadní.

10. Připomínky k § 5 odst. 3

Navrhujeme následující úpravu § 5 odst. 3. a vypustit poslední souvětí.

5) Pokud určený dodavatel plynu požádá o dodávku plynu pro zajištění dodávky plynu zákazníkům nejpozději ~~15~~ **10** dnů před začátkem kalendářního měsíce, nabídne obchodník s plynem s povinností nabídky plynu bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 2 pracovních dnů od uplynutí lhůty pro podání požadavků na dodávku plynu určenému dodavateli plynu dodávku plynu v požadovaném rozsahu nebo v rozsahu sníženém podle § 6 odst. 1 a s rovnoměrným průběhem dodávky plynu pro následující kalendářní měsíc nebo jiné období trvání závazku ze smlouvy o dodávce plynu nebo smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, pokud je sjednaná smlouva na dobu určitou. ~~Pokud určený dodavatel plynu nepřijme nabídku na dodávku plynu podle věty první do 3 pracovních dnů ode dne jejího doručení, povinnost nabídky plynu na následující kalendářní měsíc zaniká.~~

Odůvodnění:

Navrženou lhůtu, ve které je určený dodavatel oprávněn požádat o zajištění dodávky plynu považujeme za nepřiměřeně krátkou. V této souvislosti je zejména nezbytné vzít v potaz, že k uzavření smlouvy mezi určeným dodavatelem a zákazníkem dle § 2 odst. 5 může dojít kdykoliv v průběhu celého kalendářního měsíce. Určený dodavatel by tedy měl mít možnost ve svém požadavku zohlednit, pokud možno veškeré smluvní vztahy se zákazníky, na základě, kterých by mělo dojít k zahájení dodávky v následujícím kalendářním měsíci.

Odstranění posledního souvětí je nutné s ohledem na textaci v § 6 odst. 1, který (zcela správně) předpokládá krácení dodávek jednotlivým určeným dodavatelům v případě, že množství opatřené obchodníkem s povinností dodávky nepostačuje na uspokojení nabídek těchto dodavatelů. Pokud by byla možnost od poptávky určeného dodavatele ustoupit, narušilo by to celý mechanismus krácení, což by přineslo další propočty a riziko, že se celý proces alokace nestihne dokončit. Navrhuje se proto vypuštění poslední věty z odstavce 3., aby byl zachován obecný princip závaznosti nabídky stanovený občanským zákoníkem bez omezení platnosti doby této nabídky.

Tato připomínka je zásadní.

11. Připomínka k § 5 odst. 5

Požadujeme upravit znění daného ustanovení následovně:

(5) Obchodník s plynem s povinností nabídky plynu dále nabídne plyn určenému dodavateli plynu v rozsahu a za podmínek podle odstavce 2 i v případě, že určený dodavatel plynu požádá o dodávku plynu pro zajištění dodávky plynu zákazníkům po uplynutí lhůty podle odstavce 3 **nejpozději však 5 pracovních dní před- začátkem kalendářního měsíce, ve kterém se má dodávka uskutečnit**, pokud požadavky určených dodavatelů plynu vyhodnocené postupem podle odstavců 2 až 4 nepřekročily množství plynu, které obchodník s plynem s povinností nabídky plynu stanovil na následující kalendářní měsíc. Požadavky určených dodavatelů plynu podané po uplynutí lhůty podle odstavce 3 vypořádává obchodník s plynem s povinností nabídky plynu podle pořadí, v jakém byly podány.

Odůvodnění:

Navrhované doplnění stanovuje lhůtu pro nejpozdější termín požadavku ze strany určených obchodníků tak, aby bylo možné zajistit potřebné dodávky plynu a uzavřít související smluvní vztahy mezi obchodníky.

Tato připomínka je zásadní.

12. Připomínka k § 5 nový odst. 7

Navrhujeme do § 5 doplnit nový odstavec 7 v následujícím znění:

(7) V případě požadavku obchodníka s plynem s povinností nabídky plynu na finanční zajištění v souvislosti s dodávkou plynu podle tohoto nařízení, mu určený dodavatel plynu poskytne jistotu v odpovídající výši.

Odůvodnění:

Navrhuje se doplnění nového odstavce 4, na jehož základě vzniká obchodníkovi s plynem právo na zřízení finančního zajištění ve formě jistoty v souvislosti s ustanoveními § 2012 až 2017 občanského zákoníku, ale i kvůli jistotě na trhu s plynem. Finanční jistota se může vázat na úvěrové riziko vznikající z obchodního vztahu s dodavatelem plynu, který bude nucen jistotu obchodníkovi poskytnout. Dalším případem je jistění vyplývající z účasti na trzích s plynem, které má významný dopad do cash flow daného obchodníka, pokud by nebylo nějakým způsobem finančně ošetřeno. Tento případ může, ale nemusí nastat, proto je navrhované ustanovení psáno jako požadavek.

Tato připomínka je zásadní.

13. Připomínka k § 6 odst. 2

Navrhujeme v § 6 odst. 2 vypustit.

Úplné znění ustanovení:

~~(2) Nedosahují-li požadavky určených dodavatelů plynu a obchodníků s plynem, kteří jsou povinni zajišťovat dodávky plynu zákazníkům podle § 19g energetického zákona, množství plynu, které obchodník s plynem s povinností nabídky plynu stanovil na následující kalendářní měsíc, nabídne obchodník s plynem s povinností nabídky plynu jednotlivým obchodníkům s plynem množství plynu podle požadavků obchodníků s plynem.~~

Odůvodnění:

Navrhujeme vypuštění odstavce 2 z důvodu jeho nadbytečnosti a faktické nesprávnosti.

Nijak totiž neřeší, jak by se měl zbylý plyn mezi obchodníky rozdělit, jak by probíhala cenotvorba tohoto plynu apod. Rovněž můžeme být v situaci, kdy bude vhodnější nadbytečný plyn uložit do zásobníků plynu samotným obchodníkem s povinností dodávky, než je přeprodávat subjektům, kteří by jej takto posléze uložili – věcně

úprava nedává smysl. Proto navrhujeme ponechat čistě na smluvní úpravě mezi účastníky trhu, respektive jako možnou součást smlouvy mezi Českou republikou a obchodníkem s povinností dodávky.

Tato připomínka je zásadní.

14. Připomínka k § 7

Navrhujeme v § 7 upravit datum nabytí účinnosti v návaznosti na účinnost stanovenou nařízením vlády č. 298/2022 Sb. Konkrétní změnu úpravy nenavrhujeme, necháváme na zvážení předkladateli, nicméně obě nařízení je nutné provázat.

Odůvodnění:

Je nutné, aby navrhované nařízení vlády mělo stanovenou účinnost v návaznosti na nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci. Z § 19d odst. 3 energetického zákona vyplývá, že nařízení vlády může být účinné pouze po dobu dvanácti měsíců a je vhodné, aby obě nařízení, které na sebe bezprostředně navazují, měly stejně stanovenou účinnost. Pokud by účinnost nastala k 10. listopadu 2022, jak je navrhováno, tak jak by bylo postupováno po zbytek roku 2023?

Tato připomínka je zásadní.